

ตัวอย่างวิธีให้ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน

ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์

บัณฑิตจบใหม่ นับว่าเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จมาแล้วขั้นหนึ่งในโลกการเรียนรู้ และกำลังก้าวสู่ขั้นต่อไปในโลกการทำงาน การไขว่คว้าความสำเร็จในโลกของการทำงานและจะแตกต่างจากโลกของการเรียนรู้ ผมเองเป็นคนหนึ่งที่มักถูกถามเสมอว่า เหตุใดจึงสามารถทำงานหนักและประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงานได้ ผมจึงมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่จะมีส่วนให้คำแนะนำแนวทางสู่ความสำเร็จในโลกการทำงานให้แก่บัณฑิตที่จบใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางที่ผมเองยึดถือปฏิบัติมาโดยตลอด โดยผู้ที่ต้องการประสบผลสำเร็จในโลกการทำงานนั้น จำเป็นต้องมีลักษณะพื้นฐานเบื้องต้นที่สำคัญใน 3 ประการหลัก ดังนี้

1. มีแรงจูงใจแรงกล้าที่จะประสบความสำเร็จ “แรงจูงใจคือพลังขับเคลื่อนชีวิตให้ก้าวไป ยังมีแรงจูงใจสูงมากเท่าไร ความสำเร็จยิ่งมีคุณค่าและน่าภาคภูมิใจมากเท่านั้น” ถ้าแรงจูงใจเพื่อตัวเองมากเท่าใด ความสำเร็จยิ่งด้อยค่า และแท้จริงนั้นคือความล้มเหลว” พลังที่ทำให้คนเราตัดสินใจเลือกทำอะไรสักอย่าง คือความรักและการเห็นคุณค่าในสิ่งที่ทำ เป็นกุญแจสำคัญและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำงานด้วยความรัก คือ ผลประโยชน์ทางใจ เป็นความสุขจากภายใน ตัวอย่าง จากเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิ ได้เห็นแรงจูงใจที่เกิดจากความรักและเห็นคุณค่าในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ อาสาสมัครจำนวนมากที่เป็นคนทำงาน เป็นนักศึกษา เสียสละเวลาในการทำงาน ในการเรียน เพื่อจะเข้าไปช่วยค้นหาศพผู้เสียชีวิตให้กับผู้ที่ตามหาศพญาติพี่น้องของตน ผลตอบแทนที่คนเหล่านั้นได้รับกลับคืน คือ ความสุขทางใจ ที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่าได้รับเงินทอง

2. มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในชีวิต วิสัยทัศน์ หมายถึง จินตภาพในอนาคตที่เด่นชัดอยู่ในความคิดของบุคคลคนหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจในสภาพปัจจุบัน และการเปลี่ยนแปลงในอนาคต จินตภาพดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการสร้างแรงบันดาลใจให้บุคคลนั้นมุ่งมั่นสู่จินตภาพที่ได้วาดหวัง ส่งผลให้บุคคลนั้นดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย มีการวางแผนและไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลว ด้วยความหวังเสมอว่าจินตภาพนั้นจะเป็นจริง คนที่มีวิสัยทัศน์ชีวิตจะประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงานเนื่องจาก...

วิสัยทัศน์ช่วยให้รู้เส้นทางเอกสู่ความสำเร็จ ผมเขียนในหนังสือข้อคิดเพื่อการบริหารว่า “วิสัยทัศน์ช่วยให้เราไม่ทำงานไปวันๆ เพื่อแลกกับรายได้ แต่จะทำงานด้วยความรู้สึกเป็นเจ้าของที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการจนกระทั่งวิสัยทัศน์นั้นเป็นจริง และนำไปสู่การกำหนดเป้าหมาย และการวางแผนปฏิบัติการในแต่ละขั้นตอนที่ชัดเจน เพราะผมคิดเสมอว่า คนที่ขาดวิสัยทัศน์ในการทำงานนั้นย่อมทำงานอย่างขาดทิศทาง ทำงานเพียงแค่มียุติวอดเท่านั้น ไม่ได้ทำงานโดยคำนึงถึงผลปลายทาง

วิสัยทัศน์ช่วยป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นในอนาคต งานที่บันทึกได้เข้าไปทำแม้ว่าจะเป็นงานเล็กหรือเป็นงานระดับประเทศ หรือจะเป็นงานที่ยากและอาศัยความละเอียดรอบคอบสูงเพียงใดก็ตาม การมีวิสัยทัศน์จะทำให้คิดการณ์ไกลและเตรียมการป้องกันล่วงหน้า รู้ว่ากำลังจะไปที่ไหน และจำทำอย่างไรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการป้องกันและแก้ไขปัญหา

วิสัยทัศน์ช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น คนทำงานทุกคนควรจะมีวิสัยทัศน์และวางแผนเพื่อกำหนดตารางเวลาให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูงสุด ภายใต้ความจำกัดของเวลาและทรัพยากรที่มีอยู่ในแต่ละวัน อาจต้องเขียนรายงานว่าได้ค้นพบสิ่งใหม่อะไรบ้างจากการทำงาน และจะสร้างสรรค์การทำงานให้ดีขึ้นได้อย่างไร และในอนาคต เมื่อก้าวสู่จุดสูงขึ้นไปการดำรงตำแหน่งระดับสูงที่มีลูกน้องอยู่ภายใต้มาก ควรจะเรียนรู้ที่จะกระจายงานและมอบหมายงานเป็น ใช้คนให้ถูกกับงาน หน้าที่ สอบงานเพื่อให้มีการถ่ายทอด และสร้างคนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเรื่อยๆ และสร้างคนรุ่นต่อไปในองค์กรที่จะมาสานต่องานที่ทำ เพื่อจะมั่นใจได้ว่าความสำเร็จนั้นจะยั่งยืน เพราะมีตัวตายตัวแทนรับผิดชอบงานต่อไป

3. มีลักษณะ “รากฐานดีเยี่ยมสร้างตึกสูงหลายชั้นได้ฉับไฉน รากฐานลักษณะชีวิตที่ดีเยี่ยมสร้างความสำเร็จได้สูงขึ้นฉับไฉน” ลักษณะชีวิตเปรียบเสมือนรากฐานที่มั่นคงอันนำไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน ลักษณะชีวิตหลักๆ ที่สำคัญที่บันทึกควรมีเพื่อเป็นบันไดสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน ลักษณะชีวิตหลักๆ ที่สำคัญ ที่บันทึกควรมีเพื่อเป็นบันไดสู่ความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งได้แก่

มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นลักษณะของคนทำงานด้วยความตั้งใจ และมีหลักการยึดเหนี่ยวในการทำงาน เช่น การไม่รับเงินใต้โต๊ะ การปฏิเสธหากได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้เป็นที่ไว้วางใจแก่คนรอบข้าง ในการมอบหมายการทำงานในตำแหน่งที่สูงยิ่งขึ้น

มีความซื่อตรงและเที่ยงธรรม นิยาม “ความซื่อตรง” ในที่นี้มีความหมายลึกซึ้งกว่า “ความซื่อสัตย์” คือเป็นคุณลักษณะผสมผสานระหว่างคนซื่อสัตย์กับคุณธรรมประจำใจที่สูงส่ง ตรงกับภาษาอังกฤษว่า integrity คนที่มีความซื่อสัตย์อย่างเดียว อาจยินดีกระทำความผิดพลาดได้ เพราะเขาซื่อสัตย์เฉพาะกับคนบางคนเท่านั้น แต่ผู้ที่มีความซื่อตรงจะไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่ชอบธรรมคนที่มีความซื่อตรงจึงเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากคนรอบข้างทุกระดับชั้น แม้ว่าการทำงานมีบุคคลที่อิจฉาและจ้องจะทำลายเขา แต่จะไม่สามารถทำอะไรได้

มีระเบียบวินัย คือ มีการวางแผนการทำงานล่วงหน้า มีความกระตือรือร้นที่จะทำให้งานสำเร็จและหมั่นฝึกฝนตนเอง คำกล่าวตอนหนึ่งของอดีตนายฯ นายชวน หลีกภัย กล่าวว่า “ระเบียบวินัยเป็น 1 ใน 2 สิ่งที่ควรมีอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ทั้งนี้เพราะว่า ความเป็นระเบียบนั้นเป็นจุดอ่อนที่สุดของสังคมไทย” ความไร้วินัยเป็นเหตุหนึ่งที่น่าชีวิตไปสู่ความล้มเหลว ความไม่มีวินัยทำให้คนทำอะไรไปเรื่อยๆ “เข้าซามเย็นซาม” ไม่มีเป้าหมายในการทำงาน ไม่มีการวางแผนล่วงหน้า หรือการผลักดันด้วยความกระตือรือร้นให้เกิดขึ้นจริง ลักษณะนิสัยเช่นนี้นั้น ต่อให้มีความตั้งใจดีสักเพียงใด จะไม่สามารถประสบผลสำเร็จหรือพบความเจริญก้าวหน้าในชีวิต “ขุนว” นักการทหารและนักปกครองของประเทศจีน สมัยซุนชิว (3,000 ปีก่อน ค.ศ.) บันทึกไว้ในตำราพิชัยสงครามขุนวว่า “ผู้เชี่ยวชาญการศึกษาคุณธรรมและรักษาระเบียบวินัย จึงสามารถมีชัยชนะได้”

มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นความมั่นใจในความสามารถของตน และนำความสามารถนั้นออกมาใช้ได้ อย่างดีที่สุด ในขณะที่เดียวกัน จะตระหนักว่าสิ่งที่กระทำอาจผิดพลาดได้ และคิดว่าตนเองไม่ได้ดีหรือวิเศษไปกว่าผู้อื่น แต่เป็นผู้ที่ยังมีความบกพร่องและไม่ได้รู้ทุกสิ่งทั้งหมด จำเป็นต้องยอมรับการเรียนรู้เพิ่มเติม และพร้อมที่จะ เปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองได้อยู่เสมอ ความถ่อมใจ สามารถนำมาซึ่งความสำเร็จในการทำงานได้ เนื่องจาก ไม่ค่อย มีศัตรูทั้งต่อหน้าและลับหลัง รวมทั้งเป็นที่รักของคนอื่น ความถ่อมใจจะทำให้เราไม่เป็นคนก้าวร้าว ไม่โอ้อวดดด ไม่ดูถูกผู้อื่น อีกทั้งจะทำให้ได้รับความเมตตากรุณา รวมถึงการช่วยสอนงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเรามาก ในการเป็นผู้เข้าทำงานใหม่ที่ยังอ่อนวัยและประสบการณ์น้อยกว่าคนอื่น ๆ

มีความขยันหมั่นเพียรและเอาจริงเอาจัง เป็นลักษณะของคนที่ทำอย่างไม่หยุดยั้งแม้จะมีปัญหาอุปสรรค เป็นลักษณะของผู้ที่พยายามทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้ควบคุม ไม่ทิ้งงานกลางคัน ดังตัวอย่างของ โทมัส อัลวา เอดิสัน ซึ่งเป็นนักประดิษฐ์ผู้ยิ่งใหญ่ กล่าวไว้ว่า “การทำงานนั้นไม่ได้นับด้วยเวลาที่ทำ แต่นับด้วยงาน ที่ทำ” เขามีนาฬิกาที่ไม่มีเข็มบอกเวลาตั้งไว้ที่โต๊ะ เขาบอกว่า “2% ของความสำเร็จมาจากการตัดสินใจ แต่ 98% มาจากหยาดเหงื่อที่ลงไป” กว่าที่เอดิสันจะประดิษฐ์หลอดไฟฟ้าสำเร็จ เขาได้ทดลองวัสดุไส้หลอดทุกชนิดที่หาได้เลย ที่เดียว สิ่งนี้สะท้อนข้อคิดได้อีกว่า บางครั้งความสำเร็จอยู่ที่บันไดก้าวที่ 100 แต่เราเดินมา 99 ขั้นแล้วเรา หันหลังกลับ เราจะไม่มีทางพบความสำเร็จในขณะที่คนที่เอาจริงเอาจังไม่มีอุปสรรคปัญหาใดๆ หยุดยั้งให้เลิกรา หรือจุดให้เขาอยู่กับที่ได้

มีมนุษยสัมพันธ์ดี คือ การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ได้แก่ การมีความจริงใจไม่เสแสร้ง ไม่เห็นแก่ตัว ไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น และเป็นผู้ที่สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นก่อน มนุษยสัมพันธ์ที่ดีทำให้เราประสบความสำเร็จ ในการทำงานได้ เนื่องจากทำให้เรา มีจิตใจขึ้นบาน คนที่ทุกข์ที่สุด คือคนที่อยู่ท่ามกลางคนมากมาย แต่ไม่มีใครที่เขา สามารถนับว่าเป็นเพื่อนเขาสักคน ทำให้เราทำงานเป็นทีมไม่ได้ดี หากทีมงานได้ง่าย เพราะว่าหลายสิ่งในชีวิตเราทำคนเดียวไม่ได้ทำให้เราทำงานเป็นทีมได้ดี หากทีมงานได้ง่าย เพราะว่าหลายสิ่งในชีวิตเราทำคนเดียวไม่ได้ทำให้เจ้านายสบายใจ หัวหน้าเราจะรู้สึกที่สามารถสื่อสารกับเราได้ง่าย การทำงานด้วยกันจะสามารถทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ ทำให้ ประสานงานได้คล่อง เพราะจะปฏิบัติต่อกันด้วยน้ำใจมากกว่ากฎระเบียบ การประสานงานจะเป็นไปด้วยความราบรื่น และได้รับความร่วมมือมากขึ้น

หากบัณฑิตจบใหม่ เริ่มจากการพัฒนาจุดเริ่มต้นในการทำงานที่ถูกขับเคลื่อนโดยการมีลักษณะชีวิต และท่าทีภายในทั้ง 3 ประการเป็นพื้นฐาน จะเป็นพลังที่มีแรงผลักดันอย่างมาก ที่จะทำให้เราสามารถเผชิญ ปัญหาและอุปสรรค สามารถมองไปข้างหน้า และเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตที่จะมาถึง และยังสนับสนุนให้ เราสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีด้วยความราบรื่น อันจะนำพาเราให้ไปถึงฝั่งของความสำเร็จในชีวิต การทำงานได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2548, 28 เมษายน - 5 พฤษภาคม). ก้าวอย่างไรให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

การทำงาน. การศึกษาวันนี้. 40-41